

Rasti i rrallë i Rami Saarit, poliglotit që di 17 gjuhë: Hebreu që përkthen letërsinë shqipe

10.02.2019 • 15:12

Jorina Kryeziu

Rami Saari, i lindur më 17.9.1963, në Petah-Tikva të Izraelit, është përkthyes, poet, gjuhëtar, redaktor, kritik letrar dhe ligjërues në disa universitete të botës.

Është autor i tetë vëllimeve poetike dhe përkthyes prej disa gjuhëve të huaja – i shtatëdhjetë e shtatë librave në prozë e në poezi, thuajse të gjitha të shoqëruara me shënime prej tij, parathënie a pasthënie.

Qysh në moshë të re tregoi talent në zotërimin e shumë gjuhëve. Sot ai është poliglot, njohës i shtatëmbëdhjetë gjuhëve: hebraisht (gjuha amë), finlandisht, greqisht, spanjisht, portugalisht, katalanisht, hungarisht, suedisht, estonisht, polonisht, rusisht, anglisht, arabisht, turqisht, galicianisht, maltezisht, mes të cilave edhe shqip.

Në Argjentinë kaloi fëmijërinë e hershme, ndërsa kur ishte katër vjeç u kthye sërish në vendlindje. Arsimin fillor e atë të mesëm e kreu në vendlindje, në Petah-Tikva, qytet që ndodhet në lindje të Tel Avivit.

Qysh në mars të vitit 1987, ende pa u diplomuar, filloi të shkruajë tekste këngësh, shkrime kritike, si dhe të përktheshë poezi, proza, prova letrare dhe kritika letrare për shtëpitë botuese izraelite, revistat letrare dhe gazetat ditore.

Kontributi kryesor i Rami Saarit, në fushën e përkthimit, është përkthimi prej gjuhëve burimore, jo prej gjuhëve ndërmjetëse. Saari është konsideruar ndër përkthyesit më produktivë në hebraisht, laureuar me çmime të shumta për kontribut të posaçëm në pasurimin e letërsisë artistike të përkthyer në hebraisht.

Cdo vit, thuajse dy-katër vepra të përkthyer prej tij janë botuar në Izrael.

Sa u përket përkthimeve të tij prej shqipes (poezi, proza të shkurtra dhe romane), do të thoshim se është i pari që e sjell letërsinë shqipe në hebraisht prej origjinalëve, ndryshe nga përkthimet e mëparshme që ishin kryer përmes gjuhëve ndërmjetëse (kryesisht prej frëngjishtes e anglishtes etj.), që shërbenin si gjuhë ndërmjetëse për shqipen. Përkthimi i letërsisë sonë në gjuhën hebraike përbën njohjen e saj në një areal të veçantë dhe të paktë, në sasinë e përkthimeve, krahasuar me gjuhët e tjera që është përkthyer ajo, ku mbizotëron përkthimi prej gjuhëve të familjes indoevropiane.

Me nismën e tij vetjake, ka bërë të mundur që letërsia shqipe të njihet në këtë areal me një numër të konsiderueshëm autorësh, si: Ismail Kadare, Ali Podrimja, Dritëro Agolli, Visar Zhiti, Mira Meksi, Lindita Arapi, Blendi Fevziu, Xhevahir Spahiu, Nasi Lera, Lindita Karadaku, Shaip Emërllahu, Betim Muço, Sabit Idrizi, Nase Jani, Dhimitër Pojanaku etj., e së fundmi edhe Luljeta Lleshanaku (më 2017-n). /Teksti i plotë: [KËTU](#)/

Source:

<https://telegrafi.com/rasti-rralle-rami-saarit-ge-di-17-gjuhe-hebreu-ge-perkthen-lettersine-shqipe/>